YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

8 päivänä heinäkuuta 1999 *

Asiassa C-227/92 P,

Hoechst AG, kotipaikka Frankfurt am Main (Saksa), edustajanaan asianajaja H. Hellmann, Köln, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Loesch & Wolters 8 rue Zithe,

valittajana,

jota tukee

DSM NV, kotipaikka Heerlen (Alankomaat), edustajanaan asianajaja I. G. F. Cath, Haag, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto L. Dupong, 14 a rue des Bains,

väliintulijana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (ensimmäisen jaoston) asiassa T-10/89, Hoechst vastaan komissio, 10.3.1992 antaman tuomion (Kok. 1992, s. II-629) kumoamista,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

vastapuolena:

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantaja G. zur Hausen, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. J. G. Kapteyn sekä tuomarit G. Hirsch, G. F. Mancini (esittelevä tuomari), J. L. Murray ja H. Ragnemalm,

julkisasiamies: G. Cosmas,

kirjaajat: apulaiskirjaaja H. von Holstein ja johtava hallintovirkamies D. Louterman-Hubeau,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Hoechst AG:n, edustajinaan asianajajat O. Lieberknecht ja M. Klusmann, Düsseldorf, DSM NV:n, edustajanaan I. G. F. Cath, ja komission, asiamiehenään G. zur Hausen, 12.3.1997 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 15.7.1997 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Hoechst AG (jäljempänä Hoechst) on yhteisöjen tuomioistuimeen 18.5.1992 toimittamallaan valituksella hakenut muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-10/89, Hoechst vastaan komissio, 10.3.1992 antamaan tuomioon (Kok. 1992, s. II-629; jäljempänä valituksenalainen tuomio).

Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa

2 Valituksen taustalla olevat tosiseikat, sellaisina kuin ne ilmenevät valituksenalaisesta tuomiosta, ovat seuraavat.

3 Useat Euroopan petrokemianteollisuudessa toimivat yritykset nostivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kumoamiskanteen ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan soveltamisesta 23 päivänä huhtikuuta 1986 tehdystä komission päätöksestä 86/398/ETY (asia IV/31.149 — Polypropeeni; EYVL L 230, s. 1; jäljempänä polypropeenipäätös).

4 Komission tekemien toteamusten mukaan, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tältä osin vahvistanut, ennen vuotta 1977 polypropeenimarkkinoille toimitti tavaraa kymmenen tuottajaa, joista neljällä (Montedison SpA [jäljempänä Monte], Hoechst, Imperial Chemical Industries plc ja Shell International Chemical Company Ltd jäljempänä neljä suurta toimittajaa) oli yhteensä 64 prosenttia markkinoista. Kun Monten hallussa olleiden patenttien voimassaoloaika oli päättynyt, markkinoille tuli vuonna 1977 uusia tuottajia, mikä johti

siihen, että tosiasiallinen tuotantokapasiteetti kasvoi huomattavasti ilman, että kysyntä olisi kuitenkaan vastaavasti kasvanut. Tämän seurauksena tuotantokapasiteetin käyttöaste nousi vuoden 1977 60 prosentista vuoden 1983 90 prosenttiin. Kukin kyseisenä ajankohtana yhteisössä toimineista tuottajista myi tuotetta kaikissa tai lähes kaikissa jäsenvaltioissa.

5 Hoechst kuuluu vuonna 1977 markkinoille tavaraa toimittaneisiin tuottajiin ja on yksi neljästä suuresta toimittajasta. Sen osuus Länsi-Euroopan markkinoista oli noin 10,5 ja 12,6 prosentin välillä.

6 Komissio esitti useissa alan yrityksissä samanaikaisesti tehtyjen tutkimusten perusteella useille polypropeenin tuottajille 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 (perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus; EYVL 1962, 13, s. 204) 11 artiklan nojalla tietojensaantipyyntöjä. Valituksenalaisen tuomion 6 kohdasta ilmenee, että saatujen tietojen perusteella komissio päätteli, että kyseiset tuottajat olivat vuosien 1977 ja 1983 välisenä aikana rikkoneet EY:n perustamissopimuksen 85 artiklaa (josta on tullut EY 81 artikla) siten, että ne olivat hinta-aloitteilla säännöllisesti vahvistaneet hintatavoitteet ja kehittäneet vuosittaisen myynnin valvontajärjestelmän jakaakseen käytettävissä olevat markkinat sovittujen tonnien tai prosenttimäärien perusteella. Tämä johti siihen, että komissio aloitti asetuksen N:o 17 3 artiklan 1 kohdassa säädetyn menettelyn ja lähetti useille yrityksille, muun muassa Hoechstille, kirjalliset väitetiedoksiannot.

7 Menettelyn päätteeksi komissio teki polypropeenipäätöksen, jossa se totesi, että Hoechst oli rikkonut perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa osallistumalla muiden yritysten kanssa Hoechstin osalta vuoden 1977 puolivälistä ainakin marraskuuhun 1983 saakka vuoden 1977 puolivälissä aloitettuun sopimukseen ja

yhdenmukaistettuun menettelytapaan, jolla polypropeeniä yhteismarkkinoille toimittavat tuottajat

— ottivat toisiinsa yhteyttä ja tapasivat toisiaan säännöllisesti (vuoden 1981 alusta lähtien kahdesti kuukaudessa) salaisissa kokouksissa keskustellakseen kauppapolitiikastaan ja tehdäkseen siitä päätöksiä;

— asettivat aika ajoin tuotteelle "tavoite"- (tai vähimmäis)myyntihintoja yhteisön jokaisen jäsenvaltion osalta;

— sopivat erilaisista toimenpiteistä, joilla oli tarkoitus yksinkertaistaa tällaisten tavoitehintojen käyttöönottoa, kuten (lähinnä) väliaikaisista tuotannonrajoituksista, tavarantoimituksia koskevien yksityiskohtaisten tietojen vaihdosta, paikallisten kokousten järjestämisestä ja vuoden 1982 loppupuolelta alkaen seurantajärjestelmästä, jolla oli tarkoitus korottaa hintoja tiettyjen asiakkaiden osalta;

— korottivat samanaikaisesti hintoja edellä mainittujen tavoitteiden täytäntöönpanemiseksi;

— jakoivat markkinat keskenään antamalla kullekin tuottajalle vuosittaisen myyntitavoitteen tai "kiintiön" (vuosina 1979, 1980 ja ainakin osan vuotta 1983) tai koko vuotta koskevan lopullisen sopimuksen puuttuessa vaatimalla tuottajia rajoittamaan kuukausittaisia myyntejään jonkin aikaisemman ajanjakson myynnin mukaisiksi (vuosina 1981 ja 1982) (polypropeenipäätöksen 1 artikla).

8 Tämän jälkeen komissio määräsi kyseiset eri yritykset lopettamaan välittömästi nämä lainvastaisuudet ja pidättymään tulevaisuudessa kaikista sopimuksista tai yhdenmukaistetuista menettelytavoista, joilla voi olla samanlainen tai samankaltainen tarkoitus tai vaikutus. Komissio määräsi ne lopettamaan myös kaikki yleensä liikesalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja koskevat tietojenvaihtojärjestelyt ja huolehtimaan siitä, että kaikkia yleisiä tietoja koskevia tietojenvaihtojärjestelyjä (kuten Fides) hallinnoidaan niin, että sellaisia tietoja ei vaihdeta, joiden perusteella voidaan yksilöidä useiden määrättyjen tuottajien käyttäytyminen (polypropeenipäätöksen 2 artikla).

9 Hoechstille määrättiin 9 000 000 ecun eli 19 304 010 Saksan markan (DEM) suuruinen sakko (polypropeenipäätöksen 3 artikla).

10 Hoechst nosti 2.8.1986 tästä päätöksestä kumoamiskanteen yhteisöjen tuomioistuimessa, joka siirsi 15.11.1989 antamallaan määräyksellä asian Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustamisesta 24 päivänä lokakuuta 1988 tehdyn neuvoston päätöksen 88/591/EHTY, ETY, Euratom (EYVL L 319, s. 1) nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

11 Hoechst vaati ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, että polypropeenipäätös kumotaan sitä koskevilta osin, tai toissijaisesti, että sille määrätyn sakon määrää alennetaan, ja joka tapauksessa, että komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

12 Komissio vaati kanteen hylkäämistä ja kantajan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

13 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 2.3.1992 jättämällään kirjeellä Hoechst pyysi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta lykkäämään tuomion julistamispäivää, aloittamaan uudelleen suullisen käsittelyn sekä mää-

räämään prosessinjohtotoimista ja asian selvittämistoimista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 62, 64, 65 ja 66 artiklan mukaisesti seurauksena komission yhdistettyjen asioiden T-79/89, T-84/89—T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 ja T-104/89, BASF ym. vastaan komissio (tuomio 27.2.1992, Kok. 1992, s. II-315; jäljempänä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antama tuomio) käsittelyssä esittämistä lausunnoista.

Valituksenalainen tuomio

14 Käsitellessään tuomion 372 kohdassa mainittua suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista koskevaa vaatimusta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi 373 kohdassa, kuultuaan uudelleen julkisasiamiestä, ettei ollut syytä määrätä työjärjestyksen 62 artiklan mukaisesti suullista käsittelyä aloitettavaksi uudelleen eikä määrätä Hoechstin pyytämistä selvittämistoimista.

15 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi tuomion 374 kohdassa seuraavaa:

"On aluksi todettava, ettei edellä mainittu 27.2.1992 annettu tuomio voi sellaisenaan olla suullisen käsittelyn uudelleen aloittamisen perusteena nyt käsiteltävässä asiassa. Lisäksi toisin kuin edellä mainitussa asiassa 27.2.1992 annetun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion 14 kohdassa mainituissa kantajan esittämissä perusteluissa, nyt käsiteltävän asian kantaja ei ole suullisen käsittelyn päättymiseen mennessä väittänyt tai edes vihjannut, että riidanalainen päätös olisi mitätön väitettyjen virheiden vuoksi. On siis pohdittava, onko kantaja perustellut riittävästi sitä, miksi se ei ole nyt käsiteltävässä asiassa, toisin kuin asioissa T-79/89 ym. aikaisemmin vedonnut väitettyihin virheisiin, joiden joka tapauksessa oli täytynyt tapahtua ennen kanteen nostamista. Vaikka yhteisöjen tuomioistuinten on ETY:n perustamissopimuksen 173 artiklan toiseen kohtaan perustuvaa kumoamiskannetta tutkiessaan tutkittava viran puolesta, onko riidanalainen päätös mahdollisesti mitätön, se ei kuitenkaan merkitse sitä, että joka kerta tutkittaessa ETY:n perustamissopimuksen 173 artiklan toiseen kohtaan perustuvaa kannetta olisi viran puolesta ryhdyttävä selvityksiin riidanalaisen päätöksen mahdollisen mitättömyyden toteamiseksi. Tuomioistuimen on tutkittava tämä kysymys viran puolesta vain siltä osin kuin asianosaiset esittävät

riittäviä todisteita, joiden perusteella voidaan epäillä riidanalaisen päätöksen olevan mitätön. Tässä tapauksessa kantajan esittämissä perusteluissa ei ole riittävää selvitystä siitä, että päätös saattaisi olla mitätön. Kantaja on 2.3.1992 päivätyn kirjelmänsä III kohdassa ainoastaan väittänyt, että on olemassa 'perusteltuja syitä' olettaa, että komissio on rikkonut tiettyjä menettelyä koskevia sääntöjä. Se että komission väitetään rikkoneen työjärjestyksensä mukaisia kieliä koskevia järjestelyjä ei kuitenkaan voi olla riidanalaisen päätöksen mitättömyyden vaan ainoastaan sen kumoamisen perusteena — jos siihen on vedottu ajoissa. Kantaja ei ole myöskään selittänyt, miksi komissio olisi muuttanut päätöstä jälkikäteen vuonna 1986 eli tavanomaisessa tilanteessa, joka eroaa merkittävästi ns. PVC-tapaukseen liittyvistä erityisistä olosuhteista, jotka johtuivat siitä, että komission toimikausi oli päättymässä tammikuussa 1989. Kantajan tämän osalta esittämä yleisluonteinen olettamus ei ole riittävä peruste selvittämistoimien määräämiseksi suullisen käsittelyn uudelleen aloittamisen jälkeen."

16 Tuomion 375 kohta kuuluu seuraavasti:

"Kantaja on kuitenkin kirjelmänsä II kohdassa konkreettisesti väittänyt, ettei riidanalaisen päätöksen alkuperäiskappaleita, jotka olisi saatettu todistusvoimaisiksi komission puheenjohtajan ja pääsihteerin allekirjoituksilla, ollut olemassa kaikilla todistusvoimaisilla kielillä. Vaikka tällainen väitetty virhe olisi tehty, se ei kuitenkaan sellaisenaan aiheuttaisi riidanalaisen päätöksen mitättömyyttä. Toisin kuin edellä useaan kertaan mainituissa ns. PVC-tapauksissa, nyt käsiteltävässä asiassa kantaja ei näet ole esittänyt mitään konkreettista selvitystä, jonka perusteella voitaisiin olettaa, että periaatetta, jonka mukaan tehtyä päätöstä ei voida muuttaa, olisi loukattu riidanalaisen päätöksen tekemisen jälkeen ja että se näin ollen olisi kantajan eduksi menettänyt siihen ensi arviolta liittyvän laillisuusolettaman. Tällaisessa tapauksessa pelkästään se seikka, että asianmukaisesti todistusvoimaiseksi saatettu alkuperäiskappale puuttuu, ei sellaisenaan aiheuta riidanalaisen päätöksen mitättömyyttä. Näin ollen ei ollut myöskään tarpeen aloittaa suullista käsittelyä uudelleen tällä perusteella uusien asian selvittämistoimien määräämiseksi. Koska kantajan väitteet eivät voisi olla tuomion purkamista koskevan hakemuksen perusteina, ei ollut tarpeen hyväksyä suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista koskevaa kantajan vaatimusta."

17 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen ja velvoitti Hoechstin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valitus

18 Hoechst vaatii valituksessaan, että yhteisöjen tuomioistuin:

— kumoaa valituksenalaisen tuomion valittajaa koskevilta osin ja ratkaisee asian lopullisesti siten, että se

— toteaa, ettei polypropeenipäätöksellä ole oikeusvaikutuksia tiedoksiannon puuttumisen vuoksi;

— toissijaisesti toteaa kyseisen päätöksen mitättömäksi;

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut;

— tai ainakin kumoaa valituksenalaisen tuomion valittajaa koskevilta osin ja palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen, jotta tämä ratkaisisi asian.

19 Hoechst vaatii lisäksi, että yhteisöjen tuomioistuin velvoittaisi komission esittämään 23.4.1986 pidetyssä komission kokouksessa tehdyn polypropeenipäätök-

sen päätöstekstit niillä kielillä, joilla se on tehty, komission jäsenen Sutherlandin allekirjoittamina, ja esittämään päätöstä koskevan pöytäkirjanotteen liitteineen.

20 DSM NV (jäljempänä DSM) hyväksyttiin yhteisöjen tuomioistuimen 30.9.1992 antamalla määräyksellä osallistumaan oikeudenkäyntiin tukemaan Hoechstin vaatimuksia. DSM vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin:

— kumoaa valituksenalaisen tuomion;

— toteaa polypropeenipäätöksen mitättömäksi tai kumoaa sen;

— toteaa polypropeenipäätöksen mitättömäksi tai kumoaa sen kaikkiin niihin nähden, joille se on osoitettu, tai ainakin DSM:ään nähden, riippumatta siitä, ovatko polypropeenipäätöksen adressaatit valittaneet valituksenalaisesta tuomiosta tai onko niiden valitus hylätty;

— toissijaisesti palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen, jotta tämä ratkaisisi, onko polypropeenipäätös mitätön tai onko se kumottava;

— joka tapauksessa velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut sekä yhteisöjen tuomioistuimessa että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käydyn menettelyn osalta, mukaan lukien DSM:n väliintulosta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

21 Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin:

— jättää valituksen tutkimatta tai toissijaisesti hylkää sen perusteettomana;

— velvoittaa Hoechstin korvaamaan oikeudenkäyntikulut;

— jättää väliintulovaatimuksen kokonaisuudessaan tutkimatta;

— tai toissijaisesti jättää tutkimatta väliintulohakemuksessa esitetyt vaatimukset siitä, että yhteisöjen tuomioistuin toteaisi polypropeenipäätöksen mitättömäksi tai kumoaisi sen kaikkiin niihin nähden, joille päätös on osoitettu, tai ainakin DSM:ään nähden, riippumatta siitä, ovatko kyseisen päätöksen adressaatit valittaneet niitä koskevasta tuomiosta tai onko niiden valitus hylätty, ja hylkää muilta osin väliintulovaatimuksen perusteettomana;

— tai ainakin hylkää väliintulovaatimuksen perusteettomana;

— joka tapauksessa velvoittaa DSM:n korvaamaan väliintulosta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

22 Hoechst vetoaa valituksensa tueksi menettelyvirheitä ja yhteisön oikeuden rikkomista koskeviin valitusperusteisiin, jotka liittyvät siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kieltäytyi yhtäältä toteamasta polypropeenipäätöksen

hyväksymismenettelyyn liittyviä virheitä ja toisaalta aloittamasta uudelleen suullista käsittelyä ja määräämästä prosessinjohtotoimista ja asian selvittämistoimista.

23 Komission hakemuksesta ja Hoechstin suostumuksella asian käsittelyä lykättiin yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 27.7.1992 tekemällä päätöksellä 15.9.1994 asti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamasta tuomiosta tehdyn valituksen johdosta asiassa C-137/92 P, komissio vastaan BASF ym., 15.6.1994 annetun tuomion (Kok. 1994, s. I-2555; jäljempänä yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antama tuomio) vaikutusten tutkimiseksi.

Väliintulovaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

24 Komissio katsoo, että DSM:n väliintulovaatimus on jätettävä tutkimatta. DSM on nimittäin selittänyt, että väliintulijana sillä on intressi valituksenalaisen tuomion kumoamiseen Hoechstin osalta. Komission mukaan kumoaminen ei saa hyödyttää kaikkia yksittäisiä yrityksiä, joille päätös on osoitettu, vaan ainoastaan niitä, jotka ovat nostaneet kumoamiskanteen; tämä on juuri yksi ero toimen kumoamisen ja sen mitättömyyden välillä. Jos tätä eroa ei tunnusteta, samalla kielletään kumoamiskanteiden nostamista koskevien määräaikojen sitovuus. DSM ei siis voi vedota mahdolliseen kumoamiseen, koska se ei ole valittanut yhteisöjen tuomioistuimeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-8/89, DSM vastaan komissio, 17.12.1991 antamasta tuomiosta (Kok. 1991, s. II-1833), jonka kohteena se oli. DSM pyrkii siten väliintulollaan ainoastaan kiertämään preklusiivista määräaikaa.

25 Edellä mainittu 30.9.1992 annettu määräys, jolla väliintulohakemus hyväksyttiin, on annettu ajankohtana, jona yhteisöjen tuomioistuin ei ollut vielä ratkaissut kysymystä kumoamisesta tai mitättömyydestä PVC-tapauksissa antamassaan tuomiossa. Komission mukaan virheet, joihin vedotaan tämän tuomion antami-

sen jälkeen, vaikka niitä koskevat väitteet oletettaisiin perustelluiksi, voivat koskea ainoastaan polypropeenipäätöksen kumoamista eivätkä sen mitättömyyden toteamista. DSM:llä ei näin ollen ole enää väliintulointressiä.

26 Lisäksi komissio vastustaa erityisesti sen DSM:n esittämän vaatimuksen tutkittavaksi ottamista, jonka mukaan yhteisöjen tuomioistuimen tuomiossa pitäisi todeta polypropeenipäätös mitättömäksi tai kumota se kaikkiin niihin nähden, joille se on osoitettu, tai ainakin DSM:ään nähden, riippumatta siitä, ovatko ne valittaneet tuomiosta tai onko niiden valitus hylätty. Tämä vaatimus on komission mielestä jätettävä tutkimatta, koska DSM pyrkii saamaan käsiteltäväksi kysymyksen, joka koskee ainoastaan sitä itseään, vaikka sen on hyväksyttävä asia sellaisena kuin se on väliintulohetkellä. EY:n tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan neljännen kohdan mukaan väliintulija voi esittää vain jonkun asianosaisen vaatimuksia tukevia vaatimuksia eikä esittää omia vaatimuksiaan. Tämä DSM:n vaatimusten kohta vahvistaa sen, että DSM pyrkii käyttämään väliintuloa kiertääkseen määräaikaa, jossa sen oli valitettava edellä mainitussa asiassa DSM vastaan komissio annetusta tuomiosta, jonka kohteena se oli.

27 Väliintulohakemuksesta kokonaisuudessaan esitetyn oikeudenkäyntiväitteen osalta on aluksi todettava, että 30.9.1992 annettu määräys, jolla yhteisöjen tuomioistuin hyväksyi DSM:n väliintulijaksi tukemaan Hoechstin vaatimuksia, ei estä sitä, että DSM:n väliintulovaatimuksen tutkittavaksi ottamista arvioidaan uudelleen (ks. vastaavasti asia 138/79, Roquette Frères v. neuvosto, tuomio 29.10.1980, Kok. 1980, s. 3333).

28 Tässä yhteydessä on huomattava, että EY:n tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan toisen kohdan mukaan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetussa asiassa väliintulo-oikeus on kaikilla niillä, jotka osoittavat, että asian ratkaisu koskee heidän oikeuttaan. Artiklan neljännen kohdan mukaan väliintulokirjelmässä saadaan esittää vain jonkun asianosaisen vaatimuksia tukevia vaatimuksia.

29 Hoechstin esittämillä vaatimuksilla pyritään kuitenkin lähinnä valituksenalaisen tuomion kumoamiseen sillä perusteella, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole todennut polypropeenipäätöstä mitättömäksi. Yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antaman tuomion 49 kohdasta ilmenee, että yhteisön toimielinten säädöksiä koskevasta laillisuusolettamasta ovat poikkeuksena säädökset, joihin liittyvä lainvastaisuus on niin ilmeinen, ettei sitä voida mitenkään hyväksyä yhteisön oikeusjärjestyksessä. Sellaisilla säädöksillä ei voida katsoa olevan minkäänlaista, edes väliaikaista oikeusvaikutusta, ja niitä on siis pidettävä oikeudellisesti mitättöminä.

30 Toisin kuin komissio väittää, DSM:n väliintulointressi ei ole lakannut sen seurauksena, että yhteisöjen tuomioistuin antoi tuomion, jolla se kumosi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antaman tuomion ja katsoi, että viimeksi mainitun tuomioistuimen toteamat virheet eivät johtaneet PVC-tapauksissa riitautetun päätöksen mitättömyyteen. Yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antama tuomio ei nimittäin koskenut polypropeenipäätöksen mitättömyyttä, eikä DSM:n intressi tämän mitättömyyden toteamiseen ole siis lakannut sen seurauksena.

31 Pitää tosin paikkansa, että Hoechst on yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antama tuomio huomioon ottaen luopunut vastauskirjelmässään kaikista polypropeenipäätöksen mitättömyyttä koskevista valitusperusteistaan ja vaatimuksistaan.

32 Kuitenkin siltä osin kuin Hoechst vaatii edelleen valituksenalaisen tuomion kumoamista ja väittää, että kyseinen polypropeenipäätös on tehty lainvastaisesti ja että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt tehdä tarpeelliset tarkistukset näiden virheiden selvittämiseksi, DSM:llä on edelleen perusteltu syy tukea väliintulollaan näitä vaatimuksia sen vuoksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt näiden samojen virheiden perusteella todeta kyseinen päätös mitättömäksi.

33 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan (ks. mm. asia C-150/94, Yhdistynyt kuningaskunta v. neuvosto, tuomio 19.11.1998, Kok. 1998, s. I-7235, 36 kohta) EY:n tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan neljännen kohdan vastaista ei ole se, että väliintulija esittää tukemansa asianosaisen väitteistä poikkeavia perusteluja, kunhan niillä pyritään tukemaan tämän asianosaisen vaatimuksia.

34 Nyt esillä olevassa asiassa DSM:n esittämillä polypropeenipäätöksen mitättömyyttä koskevilla perusteluilla pyritään erityisesti osoittamaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylätessään Hoechstin vaatimuksen suullisen käsittelyn uudelleen aloittamisesta ja asian selvittämistoimien määräämisestä jättänyt tutkimatta, oliko kyseinen päätös mitätön, ja rikkonut siten yhteisön oikeutta. Näin ollen vaikka DSM esittää Hoechstin väitteistä poikkeavia perusteluja, ne koskevat Hoechstin valituksessaan esittämiä perusteita, ja niillä pyritään tukemaan Hoechstin vaatimuksia valituksenalaisen tuomion kumoamiseksi, minkä vuoksi ne on tutkittava.

35 Komission esittämästä oikeudenkäyntiväitteestä sitä DSM:n vaatimusta vastaan, joilla se vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan polypropeenipäätöksen mitättömäksi tai kumoamaan sen kaikkiin niihin nähden, joille se osoitettu, tai ainakin DSM:ään nähden, on todettava, että tämä vaatimus koskee erityisesti DSM:ää eikä vastaa Hoechstin vaatimuksia. Näin ollen vaatimus ei täytä EY:n tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan neljännessä kohdassa asetettuja edellytyksiä, minkä vuoksi se on jätettävä tutkimatta.

Valituksen tutkittavaksi ottaminen

36 Komissio väittää, että valitus on jätettävä kokonaisuudessaan tutkimatta. Hoechst ei sen mukaan ole missään vaiheessa vedonnut siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi tehnyt oikeudellisen virheen, vaan sitä vastoin se on ensimmäistä kertaa esittänyt useita tosiseikkoja ja väitteitä, joita ei ole mainittu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja joista tietyt seikat — kuten komission PVC-tapauksissa tekemä valitus ja käsittely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ns. matalatiheyksinen polyetyleeni -tapauksissa (yhdistetyt asiat T-80/89, T-81/89, T-83/89, T-87/89, T-88/89, T-90/89, T-93/89, T-95/89, T-97/89, T-99/89, T-100/89, T-101/89, T-103/89, T-105/89, T-107/89 ja T-112/89, BASF ym. v. komissio, tuomio 6.4.1995, Kok. 1995, s. II-729; jäljempänä matalatiheyksinen polyetyleeni -tapaukset) — ovat tapahtuneet tällä välin. Hoechst väittää ensimmäistä kertaa, ettei polypropeenipäätöstä olisi tehty hollannin- ja italiankielisinä versioina, ja esittää selvitystä, jonka mukaan komission hyväksymiin päätösteksteihin olisi tehty jälkikäteen muutoksia. Sama koskee komission mukaan huomautuksia siitä, mitkä päätöstekstit komission toimivaltainen jäsen on allekirjoittanut.

37 Komissio korostaa, että valituksella ei voida muuttaa oikeudenkäynnin kohdetta ja että kaikki uudet perusteet on näin ollen jätettävä tutkimatta. Koska muutoksenhakumenettelyn tarkoituksena on tutkia oikeudelliselta kannalta ensimmäisessä oikeusasteessa annettu tuomio, valituksen pitäisi koskea riitaa sellaisena kuin se on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen annettua tuomionsa (asia C-18/91 P, V. v. parlamentti, tuomio 19.6.1992, Kok. 1992, s. I-3997).

38 Tältä osin on huomattava, että EY:n perustamissopimuksen 168 a artiklan (josta on tullut EY 225 artikla) ja EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan muutoksenhaku voi perustua vain oikeussääntöjen rikkomiseen eikä tosiseikkoja koskeviin kysymyksiin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi sille esitetystä näytöstä ei — todistusaineiston vääristämistapausta lukuun ottamatta — ole oikeuskysymys, joka sellaisenaan voitaisiin saattaa yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistavaksi (ks. mm. asia C-53/92 P, Hilti v. komissio, tuomio 2.3.1994, Kok. 1994, s. I-667, 10 ja 42 kohta).

39 Toisaalta yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 113 artiklan 2 kohdan mukaan valituksessa ei voida muuttaa oikeudenkäynnin kohdetta siitä, mikä se oli ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

40 Tästä seuraa, että mikäli valittajan väitteet koskisivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointia suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista koskevan vaatimuksen yhteydessä esitetystä selvityksestä, niitä ei voitaisi tutkia valituksen yhteydessä. Myös perusteet, jotka esitetään ensimmäisen kerran kyseisen valituksen yhteydessä, on jätettävä tutkimatta.

41 Sitä vastoin yhteisöjen tuomioistuimen on tutkittava, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tehnyt oikeudellisen virheen, kun se ei ole todennut polypropeenipäätökseen liittyviä mahdollisia virheitä tai aloittanut suullista käsittelyä uudelleen ja määrännyt prosessinjohtotoimista ja asian selvittämistoimista, joita valittaja oli pyytänyt.

42 Tästä seuraa, että valitusta ei ole kokonaisuudessaan jätettävä tutkimatta, vaan on tapauskohtaisesti tutkittava, voidaanko Hoechstin väitteet ottaa valituksen yhteydessä tutkittavaksi.

Valituksen tueksi esitetyt perusteet: menettelyvirheet ja yhteisön oikeuden rikkominen

43 Hoechst väittää valituksensa tueksi valituksenalaisen tuomion 372—375 kohtaan viitaten, että siltä osin kuin siinä ei kumottu polypropeenipäätöstä olennaisten muotovirheiden vuoksi ja todettu, että kyseisellä päätöksellä ei ole oikeusvaikutuksia, koska sitä ei ollut annettu tiedoksi, ja toisaalta hylättiin Hoechstin vaatimus suullisen käsittelyn uudelleen aloittamisesta ja tarpeellisten selvittämistoimien ja prosessinjohtotoimien määräämisestä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin rikkoi yhteisön oikeutta ja teki menettelyvirheen, jolla loukattiin Hoechstin etuja, EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Polypropeenipäätökseen liittyvien virheiden toteamatta jättäminen

44 Hoechst väittää yhteisön oikeuden rikkomista koskevan valitusperusteen ensimmäisessä osassa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jättänyt toteamatta, että polypropeenipäätöksellä ei ole oikeusvaikutuksia tai että se on kumottava sen päätöksentekomenettelyyn ja tiedoksiantoon liittyvien virheiden vuoksi.

45 Hoechstin mukaan yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamasta tuomiosta seuraa, että jos yhteisöjen tuomioistuin ei pidä polypropeenipäätökseen liittyviksi väitettyjä virheitä erityisen vakavina siten, että päätös voitaisiin niiden perusteella todeta mitättömäksi, sen on katsottava olennaisia muotomääräyksiä rikotun, minkä vuoksi polypropeenipäätös on todettava EY:n perustamissopimuksen 174 artiklan ensimmäisen kohdan (josta on tullut EY 231 artiklan ensimmäinen kohta) mukaisesti pätemättömäksi.

46 Hoechst vetoaa kuitenkin vastauskirjelmässään virheeseen, jonka oikeusvaikutukset yltäisivät pelkkää kumoamista pidemmälle riippumatta siitä, onko kysymys erityisen vakavasta ja ilmeisestä virheestä, nimittäin EY:n perustamissopimuksen 191 artiklan 3 kohdan (josta on tullut EY 254 artiklan 3 kohta) mukaisen tiedoksiannon puuttumiseen.

47 Hoechstin mukaan 23.4.1986 tehtyä komission päätöstä ei ole missään vaiheessa julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Tiedoksiannettu teksti ei ole hyväksytyn päätöstekstin kanssa samansisältöinen, vaan komission yksiköt ovat laatineet sen kolme tai neljä viikkoa komission päätöksen jälkeen. On siis aihetta katsoa, että tämä teksti poikkeaa komission tekemästä päätöksestä siten, että siihen on tehty sellaisia muutoksia, jotka eivät ole pelkkiä oikeinkirjoitus- tai kielioppivirheiden korjauksia, joiden tekemisen yhteisöjen tuomioistuin on katsonut sallituksi asiassa 131/86, Yhdistynyt kuningaskunta vastaan neuvosto, 23.2.1988 antamassaan tuomiossa (Kok. 1988, s. 905).

48 Hoechstin mukaan on siis periaatteessa hyväksyttyä, että ne, joille komission päätös on osoitettu, eivät saa päätöstekstiä siinä muodossa kuin se on hyväksytty. Sen sijaan komission jäsenten kollegion päätöksentekoa seuraa toinen vaihe, jossa tekstiä korjataan päätöksen tiedoksiantoa varten. Hoechst huomauttaa, että tämä toinen vaihe käsittää muun muassa sen, että lingvisti-juristit tarkastavat tekstin, ja sen, että pääsihteeri laatii lopullisen asiakirjan tehtyjen muutosten perusteella.

49 Hoechstin mukaan on myös konkreettisia syitä katsoa, että nyt esillä olevassa asiassa komission hyväksymiä polypropeenipäätöksen englannin-, saksan- ja ranskankielisiä versioita on muutettu päätöksenteon jälkeen. Tiedoksiannetussa saksankielisessä versiossa on esimerkiksi eri kirjasinlajilla tehtyjä lisäyksiä tai kirjainten tai rivien kapeampia välejä sekä puuttuvia kohtia, joiden perusteella voidaan ajatella, että päätökseen on tehty myöhemmin muutoksia.

50 Koska jälkikäteen tehtyjä muutoksia koskevan väitteen tukena on selviä todisteita ja koska näiden muutosten sisältöä ja luonnetta ei voida selvittää muutoin kuin vertaamalla hyväksyttyjä ja tiedoksiannettuja versioita, Hoechst pyytää, että yhteisöjen tuomioistuin velvoittaisi komission toimittamaan polypropeenipäätöksen päätöstekstit niillä kielillä, joilla päätös on tehty, ja esittämään päätöstä koskevan pöytäkirjanotteen liitteineen.

51 Hoechstin mukaan sille 27.5.1986 tiedoksiannetun polypropeenipäätöksen oikeaksi todistetussa jäljennöksessä on päiväyksen 23.4.1986 alapuolella komission jäsenen Sutherlandin koneellisesti tehty allekirjoitus. Hoechst pohtii, onko kyseinen komission jäsen todellisuudessa allekirjoittanut polypropeenipäätöksen päätösteksteiä, ja mikäli näin on, minkä version Sutherland on mahtanut allekirjoittaa: komission hyväksymän version, jota ei ole annettu tiedoksi — kuten päiväyksestä voitaisiin päätellä — vai tiedoksiannetun version, jota ei ole hyväksytty. On joka tapauksessa mahdotonta, että komission jäsen olisi allekirjoittanut 23.4.1986 tiedoksiannetun version, koska tämä versio ei ollut kyseisenä päivänä käytettävissä. Hoechst pyytää tämän vuoksi, että yhteisöjen tuomioistuin velvoittaisi komission esittämään Sutherlandin allekirjoittamat päätöstekstit eri menettelykielillä.

52 Hoechst toteaa, että perustamissopimuksen 191 artiklan 3 kohdan mukaan komission päätökset tulevat voimaan vasta, kun ne on annettu tiedoksi. Näin ollen, jos tiedoksiantoa ei ole tapahtunut, kuten nyt esillä olevassa asiassa, päätös ei voi tulla voimaan.

53 Hoechst katsoo lisäksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, kun se ei ole ottanut huomioon niitä polypropeenipäätöksen virheitä, joihin Hoechst on vedonnut ja jotka merkitsevät olennaisten muotomääräysten rikkomista; näitä virheitä ovat ensinnäkin niiden polypropeenipäätöksen alkuperäiskappaleiden puuttuminen, joilla voitaisiin osoittaa sen todistusvoimaiseksi saattaminen ja säännönmukainen hyväksyminen tältä osin vaadituilla allekirjoituksilla, toiseksi se, että komission jäsenten kollegio ei ole tehnyt päätöstä kahdella todistusvoimaisella kielellä eli italiaksi ja hollanniksi, ja kolmanneksi se, että perusteluja on muutettu päätöksenteon jälkeen.

54 Hoechst esittää myös pyyntöjä näytön hankkimiseksi siltä varalta, että nämä tosiseikat kiistettäisiin, nimittäin komissiolle päätöksentekoa varten tehtyjen ehdotusten esittämistä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa pidetyn PVC-tapausten istunnossa olleiden komission asiamiesten todistajina kuulemista sekä komission samoissa asioissa tekemää valitusta, koska näistä selvityksistä ilmenisi sen mukaan, että komissio oli 22.11.1991 vastannut PVC-tapausten istunnossa, että komission työjärjestyksen 12 artikla oli jäänyt kauan sitten pois käytöstä.

55 DSM esittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltävissä muissa asioissa on ilmennyt uusia vaiheita. Nämä seikat vahvistavat sen, että komission on näytettävä toteen, että se on noudattanut itse vahvistamiaan olennaisia menettelysääntöjä, ja sen, että saadakseen tältä osin selvyyden ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on viran puolesta tai asianosaisen vaatimuksesta määrättävä selvittämistoimista tarkistaakseen merkitykselliset asiakirjaselvitykset. Asiassa T-30/91, Solvay vastaan komissio, tuomio 29.6.1995 (Kok. 1995, s. II-1775) ja asiassa T-36/91, ICI vastaan komissio, tuomio 29.6.1995 (Kok. 1995, s. II-1847) (jäljempänä soodakarbonaattitapaukset) komissio väitti, että Imperial Chemical Industries plc:n (jäljempänä ICI) näissä asioissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antaman tuomion jälkeen toimittama lisäys vastauskirjelmään ei sisältänyt selvitystä siitä, että komissio olisi rikkonut työjärjestyksensä määräyksiä, ja että ICI:n esittämä pyyntö selvittämistoimien määräämisestä oli uusi peruste. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli kuitenkin esittänyt kysymyksiä komissiolle ja ICI:lle yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamasta tuomiosta tehtävistä johtopäätöksistä ja kysynyt komissiolta, pystyikö se yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antaman tuomion 32 kohta huomioon ottaen esittämään riidanalaisten päätösten pöytäkirjat ja todistusvoimaiset tekstit. Muiden menettelyvaiheiden jälkeen komissio oli lopulta myöntänyt, että todistusvoimaisina esitetyt asiakirjat olivat sellaisia vasta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiakirjojen esittämistä koskevan kehotuksen jälkeen.

56 DSM:n mukaan myös matalatiheyksinen polyetyleeni -tapauksissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin määräsi komission toimittamaan riidanalaisen päätöksen oikeaksi todistetun jäljennöksen. Komissio myönsi, ettei sitä ollut saatettu todistusvoimaiseksi komission jäsenten kollegion kokouksessa, jossa tämä päätös tehtiin. DSM korostaa, että näin ollen komission toimien todistusvoimaiseksi

saattamista koskevan menettelyn on täytynyt tapahtua maaliskuun 1992 jälkeen. Tästä seuraa, että saman virheen eli sen, että päätöstä ei ole saatettu todistusvoimaiseksi, täytyy koskea myös polypropeenipäätöstä.

57 DSM toteaa lisäksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on esittänyt samanlaisia perusteluja kuin polypropeenitapauksissa asiassa T-34/92, Fiatagri ja New Holland Ford vastaan komissio, 27.10.1994 antamassaan tuomiossa (Kok. 1994, s. II-905, 24—27 kohta) ja asiassa T-35/92, Deere vastaan komissio, 27.10.1994 antamassaan tuomiossa (Kok. 1994, s. II-957, 28—31 kohta), kun se on hylännyt kantajien kanneperusteet sen vuoksi, että kantajat eivät olleet esittäneet vähäisintäkään selvitystä, joka asettaisi kyseenalaiseksi niiden riitauttamaa päätöstä koskevan pätevyysolettaman. Asiassa T-43/92, Dunlop Slazenger vastaan komissio, 7.7.1994 annetussa tuomiossa (Kok. 1994, s. II-441) kantajien väitteet hylättiin sillä perusteella, että päätös oli tehty ja annettu tiedoksi komission työjärjestyksen mukaisesti. Yhdessäkään näistä tapauksista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole hylännyt kantajien väitteitä, joiden mukaan riidanalaisen toimen hyväksymiseen liittyy virheitä sillä perusteella, että menettelysääntöjä ei ole noudatettu.

58 Ainoat poikkeukset ilmenevät asiassa T-4/89 REV, BASF vastaan komissio, 26.3.1992 annetusta määräyksestä (Kok. 1992, s. II-1591) ja asiassa T-8/89 REV, DSM vastaan komissio, 4.11.1992 annetusta määräyksestä (Kok. 1992, s. II-2399); kantajat eivät kuitenkaan edes näissä asioissa vedonneet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamaan tuomioon uutena tosiseikkana, vaan muihin seikkoihin. Asiassa C-195/91 P, Bayer vastaan komissio, 15.12.1994 annetussa tuomiossa (Kok. 1994, s. I-5619) yhteisöjen tuomioistuin hylkäsi väitteen siitä, että komissio olisi rikkonut oman työjärjestyksensä määräyksiä, koska väitettä ei ollut esitetty pätevästi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Sitä vastoin polypropeenimenettelyssä sama väite esitettiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja hylättiin sillä perusteella, ettei sille ollut riittävää selvitystä.

59 DSM katsoo, että komission nyt esillä olevassa asiassa esittämä puolustus perustuu sellaisiin menettelyä koskeviin väitteisiin, joilla ei ole merkitystä, kun otetaan huomioon lähinnä todistustaakkakysymystä koskevan valituksenalaisen tuomion sisältö. DSM:n mukaan, jos komissio ei polypropeenitapauksissa esitä itse selvitystä noudatetun menettelyn lainmukaisuudesta, se johtuu siitä, että se ei pysty näyttämään, että se on noudattanut omaa työjärjestystään.

60 Komissio katsoo, että Hoechst on vedonnut vastauskirjelmässään uuteen perusteeseen väittäessään, että polypropeenipäätöksellä ei ollut oikeusvaikutuksia, koska sitä ei ollut annettu tiedoksi. Tätä perustetta ja vaatimuksia, joiden mukaan polypropeenipäätös pitäisi todeta pätemättömäksi, ei voida sen mukaan ottaa tutkittavaksi.

61 Komissio toteaa DSM:n väitteistä, että niihin sisältyy korjaamaton virhe, koska niissä ei oteta huomioon PVC-tapausten ja nyt esillä olevan asian eroja ja koska ne perustuvat siihen, että yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antama tuomio on ymmärretty väärin.

62 Lisäksi komissio pysyy kannassaan, jonka mukaan soodakarbonaattitapauksissa kantajat eivät olleet esittäneet riittävästi todisteita perustellakseen sen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi vaadittava komissiota esittämään asiakirjoja. Joka tapauksessa sekä kyseisissä tapauksissa että matalatiheyksinen polyetyleeni -tapauksissa, joihin DSM myös vetoaa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ratkaissut käsiteltäväkseen saatetun asian sen erityiset olosuhteet huomioon ottaen. Polypropeenimenettelyssä polypropeenipäätöksen väitetyt puutteellisuudet olisi voitu ilmoittaa jo vuodesta 1986 alkaen, mutta kukaan ei sitä tehnyt.

63 Jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on edellä mainituissa asioissa Fiatagri ja New Holland Ford vastaan komissio ja Deere vastaan komissio antamissaan tuomioissa hylännyt kantajien ajoissa esittämät väitteet sillä perusteella, että väitteitä ei ollut näytetty toteen, sama ratkaisu soveltuu komission mukaan sitä suuremmalla syyllä nyt esillä olevaan asiaan, jossa polypropeenipäätöksen muotovirheitä koskevat väitteet on esitetty liian myöhään ja ilman todisteita.

64 Komission kantaa, jonka mukaan polypropeenipäätöksen tiedoksiannon puuttumista koskevaa väitettä ei voitaisi ottaa tutkittavaksi, ei voida hyväksyä.

65 Hoechst väitti valituksessaan, että polypropeenipäätös on mitätön. Samalla kun se luopui mitättömyyttä koskevista valitusperusteista ja vaatimuksista, se väitti vastauskirjelmässään, että yksi virheistä, joihin se oli tässä yhteydessä vedonnut aikaisemmin, eli tiedoksiannon puuttuminen, aiheutti sen, että polypropeenipäätöksellä ei ollut lainkaan oikeusvaikutuksia. Näin toimiessaan Hoechst on rajoittanut valituksen yhteydessä esittämiään perusteita eikä se siten ole vedonnut uuteen perusteeseen.

66 Niiden vaatimusten osalta, joiden mukaan polypropeenipäätös pitäisi todeta pätemättömäksi ja joiden tutkittavaksi ottamista komissio niin ikään vastustaa, riittää kun todetaan, että perustamissopimuksen 174 artiklassa määrätään, että jos kumoamiskanne on aiheellinen, yhteisöjen tuomioistuin toteaa toimen pätemättömäksi. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 113 artiklan mukaan valituksessa voidaan vaatia muun muassa ensimmäisessä oikeusasteessa esitettyjen vaatimusten hyväksymistä kokonaan tai osittain. Tästä seuraa, että Hoechstin vaatimukset ovat kaikille kumoamiskanteille ominaisia ja voidaan pätevästi esittää valituksessa sellaisesta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiosta, jolla kumoamiskanne on hylätty.

67 Hoechstin esittämien väitteiden hyväksyttävyyden osalta on todettava, että tämän tuomion 38—42 kohdasta ilmenee, että yhteisöjen tuomioistuimen on valitusta käsitellessään rajoituttava tutkimaan, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tehnyt oikeudellisen virheen, kun se ei ole todennut polypropeenipäätökseen liittyviä virheitä.

68 Hoechstin väitteistä, jotka perustuvat polypropeenipäätöksen tiedoksiannon mahdolliseen puuttumiseen, on ensinnäkin todettava, että sen seurauksena voisi olla ainoastaan kyseisen päätöksen mitättömyyden toteaminen tai kumoaminen.

69 Yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antaman tuomion 48 ja 49 kohdasta ilmenee, että yhteisön toimielinten säädöksiä koskee periaatteessa laillisuusolettama, ja niiden mahdollisista lainvastaisuuksista huolimatta niillä on näin ollen oikeusvaikutuksia niin kauan kuin niitä ei ole kumottu tai peruutettu.

70 Poikkeuksen tähän periaatteeseen muodostavat kuitenkin säädökset, joihin liittyvä lainvastaisuus on niin ilmeinen, ettei sitä voida mitenkään hyväksyä yhteisön oikeusjärjestyksessä. Sellaisilla säädöksillä ei voida katsoa olevan minkäänlaista, edes väliaikaista oikeusvaikutusta, ja niitä on siis pidettävä oikeudellisesti mitättöminä. Poikkeuksen tarkoituksena on säilyttää kahden sellaisen perustavanlaatuisen mutta joskus vastakkaisen vaatimuksen välinen tasapaino, jotka oikeusjärjestyksen on täytettävä — tällaisia vaatimuksia ovat oikeussuhteiden vakaus sekä legaliteettiperiaatteen kunnioittaminen.

71 Tästä seuraa, toisin kuin Hoechst väittää, että yhteisön oikeudessa ei tunneta toimen mitättömyyden toteamisen ja sen kumoamisen välimuotoa.

72 Tätä johtopäätöstä ei voida vastustaa sillä, että perustamisopimuksen 191 artiklan 3 kohdan nojalla päätökset tulevat voimaan, kun ne on annettu tiedoksi, ja että jos tiedoksiantoa ei ole tapahtunut, päätöksellä ei ole oikeusvaikutuksia. Kun kyseessä on toimen tiedoksianto tai mikä tahansa muu olennainen muotomääräys, lainvastaisuus on joko niin vakava ja ilmeinen, että se merkitsee kyseisen toimen mitättömyyttä, tai se merkitsee olennaisten muotomääräysten rikkomista, mikä voi johtaa toimen kumoamiseen.

73 Tästä seuraa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä, kun se on jättänyt toteamatta, ettei polypropeenipäätöksellä ollut oikeusvaikutuksia.

74 Toiseksi sen osalta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kieltäytynyt toteamasta polypropeenipäätöksen hyväksymismenettelyyn ja tiedoksiantoon liittyvän sellaisia virheitä, jotka voivat johtaa sen kumoamiseen, riittää kun todetaan, että tämä peruste on esitetty ensimmäisen kerran käsittelyn uudelleen aloittamista ja selvittämistoimien määräämistä koskevassa vaatimuksessa. Näin ollen kysymys siitä, olisiko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pitänyt tutkia tämä peruste, on päällekkäinen sen kysymyksen kanssa, olisiko tämän tuomioistuimen pitänyt hyväksyä kyseinen vaatimus. Tämä kysymys on menettelyvirheitä koskevan valitusperusteen kohteena.

75 Kolmanneksi, kun otetaan huomioon Hoechstin väitteet polypropeenipäätökseen liittyvistä virheistä ja DSM:n puolustama kanta, jonka mukaan tästä seuraa, että kyseinen päätös olisi oikeudellisesti mitätön, on vielä tarkistettava, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin rikkonut yhteisön oikeutta tulkitessaan toimen mitättömyyden toteamisen edellytyksiä.

76 Yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antaman tuomion 50 kohdasta ilmenee tältä osin, että koska yhteisön toimielinten säädöksen mitättömäksi julistamisen seuraukset ovat vakavia, on selvää, että oikeusvarmuussyistä tällainen toteamus voidaan tehdä ainoastaan täysin poikkeuksellisissa tilanteissa.

77 Kuten PVC-tapauksissa, riippumatta siitä, tarkastellaanko niitä lainvastaisuuksia, joihin Hoechst on vedonnut ja jotka koskevat polypropeenipäätöksen hyväksymismenettelyä, erikseen vai yhdessä, ne eivät vaikuta niin ilmeisiltä, että mainittua päätöstä olisi pidettävä oikeudellisesti mitättömänä.

78 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole rikkonut yhteisön oikeutta toimen mitättömyyden toteamista koskevien edellytysten osalta.

79 Siltä osin kuin valittaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta määräämään asian selvittämistoimista ja esittää pyyntöjä näytön hankkimiseksi niiden olosuhteiden selvittämiseksi, joissa komissio on tehnyt polypropeenipäätöksen, riittää kun todetaan, että tällaisia kysymyksiä ei tutkita valituksen yhteydessä, joka on rajattu oikeuskysymyksiin.

80 Asian selvittämistoimet johtaisivat väistämättä siihen, että yhteisöjen tuomioistuin ottaisi kantaa tosiseikkoja koskeviin kysymyksiin ja muuttaisi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltävän riidan kohdetta yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 113 artiklan 2 kohdan vastaisesti.

81 Toisaalta valitus koskee ainoastaan valituksenalaista tuomiota, ja yhteisöjen tuomioistuin voisi EY:n tuomioistuimen perussäännön 54 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti ratkaista asian itse ainoastaan siinä tapauksessa, että tämä tuomio kumottaisiin. Tästä seuraa, että niin kauan kuin valituksenalaista tuomiota ei ole kumottu, yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä ei ole tutkia polypropeenipäätökseen liittyviä mahdollisia virheitä.

82 Edellä esitetystä seuraa, että yhteisön oikeuden rikkomista koskevan valitusperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

Suullisen käsittelyn uudelleen aloittamatta jättäminen sekä prosessinjohto- ja selvittämistoimien määräämättä jättäminen

83 Yhteisön oikeuden rikkomista koskevan valitusperusteensa toisessa osassa sekä menettelyvirheitä koskevassa valitusperusteessaan Hoechst arvostelee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on jättänyt aloittamatta uudelleen suullisen käsittelyn ja määräämättä prosessinjohto- ja selvittämistoimia.

84 Siltä osin kuin yhteisön oikeuden rikkomista koskeva Hoechstin valitusperuste koskee sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kieltäytynyt aloittamasta suullista käsittelyä uudelleen ja määräämästä prosessinjohto- ja selvittämistoimia, se on päällekkäinen menettelyvirheitä koskevan valitusperusteen kanssa. Nämä valitusperusteet on siis syytä käsitellä yhdessä.

85 Tästä seuraa, että on tarkistettava, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kieltäytyessään aloittamasta uudelleen suullista käsittelyä ja määräämästä prosessinjohto- ja selvittämistoimia tehnyt oikeudellisia virheitä.

86 Hoechstin mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista koskevan harkintavallan käytölle on asetettu rajoja, jotka riippuvat asianosaisen pyytämän käsittelyn uudelleen aloittamisen tarkoituksesta, ja tämän harkintavallan käyttöä on voitava arvioida valituksen yhteydessä. Kun kyseessä ovat selvittämistoimet, joilla pyritään selvittämään uusia tosiseikkoja, ja kun suullinen käsittely on tässä yhteydessä tarpeellinen, ainoastaan asian selvittämistä koskeviin menettelysääntöihin sovellettavilla oikeusperiaatteilla on Hoechstin mukaan merkitystä. Jos ne edellyttävät selvittämistoimien määräämistä, käsittelyn uudelleen aloittamista koskevaan päätökseen liittyvä harkintavalta supistuu olemattomiin.

87 Hoechst katsoo, että sen 2.3.1992 esittämässä hakemuksessa on tuotu esiin selvittämistoimien tarpeellisuus paitsi polypropeenipäätöksen mahdollisen mitättömyyden toteamisen kannalta, myös sen selvittämiseksi, onko tämän päätöksen osalta rikottu olennaisia muotomääräyksiä.

88 Hoechst korostaa lisäksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole kieltäytynyt ottamasta huomioon uusien tosiseikkojen esittämistä ja siinä yhteydessä tehtyä pyyntöä näytön hankkimiseksi liian myöhään esitettyinä, vaan se on tutkinut asian aineellisesti, vaikkakin se on rajoittanut arviointinsa mitättömyyttä koskevaan kanneperusteeseen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kuitenkin jättänyt huomiotta sen, että Hoechst oli samanaikaisesti vedonnut olennaisten muotomääräysten rikkomiseen ja että esitettyjä tosiseikkoja olisi siten pitänyt selventää tältä oikeudelliselta kannalta.

89 Vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 125 artiklassa purkamisen osalta asetettu kolmen kuukauden määräaika soveltuisi analogisesti — mikä on yleensä mahdotonta preklusiivisten määräaikojen oikeusjärjestyksissä — tämä analogia olisi Hoechstille edullinen, koska määräaikaa olisi noudatettu. Hoechst on nimittäin vasta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa 10.12.1991 pidetyssä PVC-tapausten istunnossa annetuista lausunnoista

saanut ensimmäisen kerran tietoonsa tosiseikkoja, joiden perusteella kyseisessä menettelyssä ilmenneet päätökseen liittyvät virheet koskevat kaikkia komission päätöksiä.

90 Komissio väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 62 artiklassa tätä tuomioistuinta ei velvoiteta aloittamaan uudelleen suullista käsittelyä, kuten valittaja väittää, vaan annetaan siihen mahdollisuus. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on vakuuttavalla tavalla selittänyt ne syyt, joiden vuoksi sen ei ollut tarpeen aloittaa suullista käsittelyä uudelleen tai määrätä selvittämistoimista, sillä sen ei ollut viran puolesta täsmennettävä ratkaisun kannalta merkittäviä tosiseikkoja eikä myöskään selvennettävä asetetussa määräajassa esitettyä merkittävää tosiseikkaa, josta asianosaiset olisivat olleet eri mieltä.

91 Viran puolesta tarkistaminen olisi ollut tarpeen ainoastaan siinä tapauksessa, että asianosaiset olisivat esittäneet riittävää selvitystä polypropeenipäätöksen mitättömyydestä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on komission mukaan perustellusti todennut, että kieliä koskevasta järjestelystä annettujen määräysten rikkominen, jälkikäteen tehdyt muutokset tai vaadittujen allekirjoitusten puuttuminen eivät voi merkitä tämän päätöksen mitättömyyttä, minkä yhteisöjen tuomioistuin on vahvistanut PVC-tapauksissa antamassaan tuomiossa. Yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamasta tuomiosta lähtien on myös selvää, että jos päätöstä ei ole saatettu todistusvoimaiseksi komission työjärjestyksen 12 artiklan mukaisesti, se voi johtaa päätöksen kumoamiseen eikä sen mitättömyyteen. Hoechst ei kuitenkaan ole esittänyt riittävän konkreettisella tavalla asianmukaisessa määräajassa perustetta, joka koskisi tämän määräyksen rikkomista, eikä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ole siis tarvinnut tutkia kysymystä asianmukaisesti allekirjoitetun alkuperäiskappaleen olemassaolosta, edes polypropeenipäätöksen kumoamisen kannalta.

92 Hoechstin 2.3.1992 päivätyssä hakemuksessa ei mainita nimenomaisesti olennaisten muotomääräysten rikkomista, vaan siinä viitataan ensisijaisesti mitättömyyteen ja ainoastaan kahdessa kohdassa hyvin yleisesti polypropeenipäätöksen lainvastaisuuteen. Vaikka tätä perustetta olisi tutkittu pätemättömyysperusteena, se ei olisi ollut riittävän konkreettinen ja perusteltu ja se olisi esitetty liian myöhään.

93 Toisaalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on komission mukaan tutkinut Hoechstin 2.3.1992 toimittaman hakemuksen mutta katsonut, että kantaja ei

ollut esittänyt asetetussa määräajassa merkityksellisiä tosiseikkoja. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti pohtinut, onko polypropeenipäätökseen liittyviä virheitä koskeva kanneperuste esitetty ajoissa menettelyn kuluessa, kun otetaan huomioon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan mukainen sääntö, jonka mukaan kirjallisen käsittelyn päätyttyä ei saa vedota uuteen perusteeseen, ellei se perustu kirjallisen käsittelyn aikana esille tulleisiin tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin.

94 Komission mielestä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamaa tuomiota ei voida pitää käsittelyn kuluessa esille tulleena perusteena, koska EY:n tuomioistuimen perussäännön 41 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua purkamismenettelyä koskeva oikeuskäytäntö pätee myös ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohtaan. Tämän oikeuskäytännön mukaan (em. asia BASF v. komissio, määräyksen 12 kohta ja asia C-403/85 REV, Ferrandi v. komissio, tuomio 19.3.1991, Kok. 1991, s. I-1215) toisen oikeusasteen antamalla tuomiolla ei voida perustella tuomion purkamista.

95 Komission asiamiesten PVC-tapausten suullisessa käsittelyssä marraskuussa 1991 esittämien selitysten osalta komissio toteaa, että Hoechst oli edustettuna tässä oikeudenkäynnissä ja että se olisi voinut polypropeenitapauksessa vedota näihin lausuntoihin paljon aikaisemmin. Tämän vuoksi Hoechst ei ole esittänyt pätemättömyysperustetta ajoissa vaan yli kolme kuukautta myöhemmin. Komissio huomauttaa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 125 artiklan mukaan tuomion purkamista koskevan vastaavan tapauksen osalta asetettu määräaika on kolme kuukautta siitä päivästä, jona hakija sai tiedon hakemuksen perusteena olevista tosiseikoista.

96 Hoechstin esittämän kieliä koskevasta järjestelystä annettujen määräysten rikkomisen osalta komissio toteaa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti katsonut, että kyseessä oli yleisluonteinen olettamus ja että kantaja ei ollut esittänyt sellaista riittävää selvitystä, joka olisi voinut aiheuttaa polypropeenipäätöksen mitättömyyden.

97 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on komission mukaan sitä vastoin katsonut, että Hoechst oli konkreettisella tavalla vedonnut alkuperäiskappaleen puuttumiseen. Kuitenkaan edes tämän väitteen perusteella ei olisi pitänyt määrätä selvittämistoimista, ei mitättömyyden selvittämiseksi, mihin valituksenalaisessa tuomiossa viitataan, eikä myöskään polypropeenipäätöksen mahdollisen pätemättömyyden kannalta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että Hoechst ei ollut esittänyt mitään konkreettista selvitystä, jonka perusteella voitaisiin olettaa, että periaatetta, jonka mukaan tehtyä päätöstä ei voida muuttaa, olisi loukattu. Lisäksi tämä peruste on esitetty liian myöhään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan määräysten vastaisesti. Toisin kuin Hoechst väittää, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole millään tavoin katsonut, että Hoechstin väitteet olisi esitetty ajoissa. Päinvastoin se on pitänyt kysymystä epäselvänä eikä se ole ottanut siihen kantaa, koska se on tutkinut polypropeenipäätöksen mitättömyyttä koskevan kysymyksen viran puolesta.

98 Sen osalta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen väitetään rikkoneen velvollisuutta selvittää Hoechstin hyvin yleisellä tavalla esittämiä tosiseikkoja, komissio korostaa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan 3 kohdan d alakohdassa ei määritellä, millä edellytyksillä prosessinjohtotoimia voidaan vaatia. Samoista syistä, joista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista koskevan vaatimuksen, se oli perustellusti määräämättä Hoechstin vaatimia prosessinjohtotoimia. Komission mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan 1 kohdassa kuvattujen prosessinjohtotoimien tarkoituksena on varmistaa asioiden valmistelu ja käsittely eikä korvata kantajan laiminlyöntejä sen esittäessä kanneperusteitaan.

99 Prosessinjohtotoimien osalta on huomattava, että EY:n tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan mukaan yhteisöjen tuomioistuin voi vaatia asianosaisia toimittamaan kaikki sen haluamat asiakirjat ja antamaan kaikki sen haluamat tiedot. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan 1 kohdan mukaan prosessinjohtotoimilla pyritään varmistamaan, että asiat valmistellaan ja käsitellään ja riidat ratkaistaan parhaissa mahdollisissa olosuhteissa.

100 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan mukaan prosessinjohtotoimien tavoitteena on erityisesti varmistaa kirjallisen ja suullisen käsittelyn moitteeton kulku ja helpottaa asian selvittämistoimia sekä määrittää ne seikat, joiden osalta asianosaisten on täydennettävä todisteluaan tai joiden osalta asian selvittämistoimet ovat tarpeen. Kyseisen 64 artiklan 3 kohdan d alakohdan ja 4 kohdan mukaan prosessijohtotoimiin voi kuulua erityisesti se, että asianosaisia pyydetään esittämään asiaan liittyviä asiakirjoja ja asiakirjojen otteita, ja asianosaiset voivat asian käsittelyn missä vaiheessa tahansa ehdottaa näitä toimia.

101 Kuten yhteisöjen tuomioistuin katsoi asiassa C-185/95 P, Baustahlgewebe vastaan komissio, 17.12.1998 antamassaan tuomiossa (Kok. 1998, s. I-8417, 93 kohta), asianosainen voi pyytää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta määräämään prosessinjohtotoimena, että vastapuoli esittää hallussaan olevia asiakirjoja.

102 Kuitenkin sekä prosessinjohtotoimien tavoitteista että tarkoituksesta, sellaisina kuin ne ilmenevät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan 1 ja 2 kohdasta, seuraa, että prosessinjohtotoimet kuuluvat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käytävän oikeudenkäynnin eri vaiheisiin, joiden kulkua niillä pyritään helpottamaan.

103 Tästä seuraa, että asianosainen voi suullisen käsittelyn päättymisen jälkeen vaatia prosessinjohtotoimia ainoastaan, jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päättää aloittaa suullisen käsittelyn uudelleen. Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt ratkaista tällainen vaatimus ainoastaan siinä tapauksessa, että se olisi hyväksynyt suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista koskevan hakemuksen, minkä vuoksi Hoechstin tältä osin esittämiä väitteitä ei ole tarpeen tutkia erikseen.

104 Selvittämistoimia koskevan pyynnön osalta on todettava, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti (ks. mm. asia 77/70, Prelle v. komissio, tuomio 16.6.1971, Kok. 1971, s. 561, 7 kohta ja asia C-415/93, Bosman, tuomio 15.12.1995, Kok. 1995, s. I-4921, 53 kohta) tällainen suullisen käsittelyn päättymisen jälkeen esitetty pyyntö voidaan hyväksyä vain silloin, kun se koskee

tosiseikkoja, joiden vaikutus voi olla riidan lopputuloksen kannalta ratkaiseva, ja kun pyynnön esittäjä ei ole voinut vedota näihin seikkoihin ennen suullisen käsittelyn päättämistä.

105 Sama ratkaisu soveltuu suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista koskevaan vaatimukseen. On totta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 62 artiklan perusteella tällä tuomioistuimella on asiassa harkintavaltaa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on kuitenkin hyväksyttävä vaatimus ainoastaan, jos asianosainen vetoaa tosiseikkoihin, joilla voi olla ratkaiseva merkitys ja joihin tämä ei ole voinut vedota ennen suullisen käsittelyn päättämistä.

106 Nyt esillä olevassa asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetty suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista ja selvittämistoimia koskeva vaatimus perustui ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamaan tuomioon sekä komission asiamiesten ilmoituksiin PVC-tapauksissa pidetyssä istunnossa tai kyseisen tuomion julistamisen jälkeen pidetyssä lehdistötilaisuudessa.

107 Tältä osin on todettava, että komission kieliä koskevaan järjestelyyn liittyvästä oletetusta käytännöstä tai jälkikäteen tehdyistä muutoksista esitettyjä yleisluonteisia toteamuksia, jotka perustuvat muissa asioissa annettuun tuomioon tai muissa menettelyissä esitettyihin ilmoituksiin, ei voida sinänsä pitää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltävän asian lopputuloksen kannalta ratkaisevina.

108 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut Hoechstin vedonneen 2.3.1992 päivätyssä hakemuksessaan konkreettisella tavalla virheeseen, joka koskee polypropeenipäätöksen niiden alkuperäiskappaleiden puuttumista, jotka on saatettu todistusvoimaisiksi komission puheenjohtajan ja pääsihteerin allekirjoituksilla kaikilla todistusvoimaisilla kielillä. Hoechst ei kuitenkaan ole esit-

tänyt polypropeenipäätökseen liittyviä ratkaisevia tosiseikkoja, joilla voitaisiin perustella suullisen käsittelyn uudelleen aloittaminen.

109 Toisaalta on huomattava, että valittajalla oli mahdollisuus jo kannekirjelmässään esittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle ainakin vähimmäismäärä selvitystä siitä, että prosessinjohtotoimet ja asian selvittämistoimet ovat asian käsittelyn kannalta tarpeellisia, jotta voidaan osoittaa, että polypropeenipäätös oli tehty kieliä koskevan järjestelyn sovellettavien määräysten vastaisesti tai että sitä oli muutettu sen jälkeen, kun komission jäsenten kollegio oli hyväksynyt sen, taikka että alkuperäiskappaleet puuttuivat, kuten tietyt kantajat PVC-tapauksissa tekivätkin (ks. vastaavasti em. asia Baustahlgewebe v. komissio, tuomion 93 ja 94 kohta).

110 Tältä osin on tärkeää huomata, toisin kuin Hoechst väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole valituksenalaisessa tuomiossa katsonut, että Hoechstin 2.3.1992 päivätyssä hakemuksessaan esittämiin tosiseikkoihin olisi vedottu ajoissa.

111 Lisäksi on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella ei ole ollut velvollisuutta määrätä suullista käsittelyä aloitettavaksi uudelleen sillä perusteella, että sillä on väitetty olevan velvollisuus tutkia viran puolesta polypropeenipäätöksen hyväksymismenettelyn lainmukaisuutta koskevat perusteet. Tällainen velvollisuus perusteiden tutkimiseen viran puolesta voi olla olemassa ainoastaan asiakirja-aineistoon liitettyjen tosiseikkoja koskevien selvitysten perusteella.

112 Näin ollen on katsottava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä kieltäytyessään aloittamasta suullista käsittelyä uudelleen ja määräämästä prosessinjohto- ja selvittämistoimista.

113 Edellä esitetystä seuraa, että myös yhteisön oikeuden rikkomista koskevan valitusperusteen toinen osa ja menettelyvirheitä koskeva valitusperuste on hylättävä.

114 Näin ollen valitus on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

115 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn 118 artiklan nojalla, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Hoechst on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. DSM vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Valitus hylätään.

2) Hoechst AG velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

3) **DSM NV vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Kapteyn Hirsch Mancini

Murray Ragnemalm

Julistettiin Luxemburgissa 8 päivänä heinäkuuta 1999.

R. Grass

kirjaaja

P. J. G. Kapteyn

kuudennen jaoston puheenjohtaja